

**PROPOSTES DE MILLORA DE
LA REGULACIÓ DE LA
INVERSIÓ
FINANCERA I ELS MERCATS¹**

¹Aquest document coordinat per Xavier Puig (UPF) i Oriol Amat (UPF) ha comptat amb la participació de professors de diferents universitats (Fernando Campa, URV; Montserrat Casanovas, UB; Jordi Fabregat, ESADE i Josep Maria Rosanas, IESE). També hi ha participat Robert Casajoana, ISEFI; i una vintena de directius i professionals del sector financer.

PRESENTACIÓ

Els mercats financers són fonamentals per a l'economia, tant des del punt de vista de les empreses i entitats que necessiten finançament; com per als estalviadors particulars o inversors que necessiten rendibilitzar els seus excedents.

Aquest document té l'objectiu d'identificar canvis per a millorar la regulació de la inversió financera i els mercats que garanteixin la transparència dels mercats, la correcta formació de preus i la protecció dels inversors.

L'interès d'aquest objectiu s'emmarca en el debat sobre la qualitat de la regulació. En els darrers anys s'ha produït una profusió regulatòria que eleva la complexitat i els costos de compliment i és una amenaça per a la competitivitat. Per això, es fa imprescindible revisar el conjunt de regulacions existents per eliminar les duplicitats i normes obsoletes i assegurar que les normes estiguin d'acord amb les millors practiques internacionals.

Amb aquest document no es pretén tractar tots els aspectes que afecten la inversió financera i els mercats financers, sinó aquells aspectes que s'han considerat més rellevants.

És un document que pretén contribuir al debat sobre com millorar la regulació que afecta aquestes matèries.

1. Aspectes generals

La crisi financera global que va esclatar el 2008 va posar de manifest que entre les causes n'hi havia moltes relacionades amb la regulació i supervisió financera. Per això, des d'aleshores s'han fet importants canvis que afecten tant la regulació com la supervisió. Ara estem entrant en una nova etapa on la prioritat és millorar la normativa existent per tal d'assolir millor els objectius de protecció dels inversors, l'eficiència dels mercats i la competitivitat dels agents que intervenen.

Com a introducció, hi ha aspectes generals que convé considerar:

- **Model de supervisió**

Com a punt previ es valora favorablement el model *twin peaks* que es basa en només dos supervisors. L'un supervisa la solvència de les entitats (per a garantir l'estabilitat del sistema financer) i l'altre supervisa la conducta (per a garantir el correcte funcionament dels mercats i protegir l'inversor). És un model que s'utilitza en països com Bèlgica, Holanda o Austràlia.

També cal seguir aprofundint en les mesures que milloren la independència dels reguladors i supervisors respecte dels governs.

- **Sobre regulació amb problemes d'eficàcia i eficiència**

Cal que les autoritats reguladores i supervidores entenguin l'impacte que té la seva actuació en els mercats, els inversors i els agents que intervenen. En els darrers anys s'ha fet evident un augment molt important de la regulació. En gran part és una conseqüència de la gran crisi financera de l'any 2008. Això comporta un increment rellevant de les despeses de compliment per part de les empreses que ofereixen serveis financers, i el que és més important, una major actuació dels supervisors per a vetllar pel compliment d'unes normes que poden tenir problemes d'eficàcia i eficiència i que no sempre aporten més transparència.

- **Transposició de normativa europea**

Convindria una transposició ràpida i directa de la normativa europea, i evitar les excepcions nacionals, excepte quan s'apliquin les millors pràctiques internacionals. Quan la transposició va més enllà de la normativa europea i no es fa seguint les millors pràctiques internacionals, pot convertir-se en una font de desavantatge competitiu.

- **Regulació/supervisió amb empatia i transparència**

La desregulació ha estat identificada com una de les causes de la recent crisi financera mundial, per això és esperable que la regulació vagi augmentant. De tota manera, cal evitar duplicitats i regulacions obsoletes que encareixen el cost de compliment i, per això, és fonamental generalitzar les millors pràctiques internacionals. En alguns països ha donat bons resultats l'acció supervisora feta en col·laboració amb les associacions o col·legis professionals del sector, fomentant l'autocontrol. D'aquesta manera es redueixen les càrregues burocràtiques.

El regulador/supervisor ha de ser proactiu ajudant els agents del sector per tal que la normativa es compleixi de la manera més eficaç i eficient possible.

Cal evitar que les empreses del sector tinguin temor a consultar i a no rebre una resposta aclaridora o fefaent (moltes consultes es responen per telèfon, sense constància escrita).

A contrari sensu, hauria d'existir una major proliferació de criteris interpretatius dels reguladors, qüestionaris de preguntes i respostes (com fa ESMA), seminaris, circulars aclaridores, models oficials (per exemple, test d'idoneïtat, etc.) que aportin concreció i claredat perquè facilitin la implementació de la normativa. En molts aspectes rellevants se sotmet el sector a un estrès d'interpretació excessiu.

Cal transparència en relació amb els criteris que es fan servir en les funcions d'autorització i de supervisió.

- **Duplicitats en subministrament d'informació**

Es proposa eliminar les duplicitats quant a la comunicació d'informació a les diferents Administracions i supervisors. Un exemple, seria la informació sobre titularitat de clients i operativa en el Transaction Reporting, el reporting a EMIR sobre derivats i el model 198 a l'AEAT.

- **Formació**

Els professionals (persones físiques) que treballin en entitats autoritzades i regulades (agències de valors, societats de valors, etc.) han de comptar amb una certificació estandarditzada. Per això, calen diferents certificacions que es corresponen amb les funcions i competències que desenvolupa la persona regulada i que han de poder consultar-se en un registre públic de persones aprovades (on s'oferirà almenys la següent informació: epígraf d'aprovats, situació actual amb epígrafs actius i companyia aprovada on desenvolupa la seva activitat, passades, historial d'expedients i sancions) com ja fa la FCA britànica.

- **Productes**

Els productes haurien de ser el més entenedors possible. Caldria agrupar-los en categories de productes (incloent-hi també els productes estructurats i els dipòsits), en línia amb el semàfor de risc, a nivell homogeni del sector i no segons el criteri d'una entitat o una altra. Al categoritzar el producte caldria tenir en compte també el perfil de risc de l'entitat. L'emissor hauria de proposar en el seu full d'inscripció del producte la categoria i argumentar-ho.

Caldria unificar la nomenclatura dels productes estructurats entre la MIFID II i el Reglament dels PRIPs (productes d'inversió basats en assegurances) per a clarificar el concepte de producte estructurat.

En relació amb el perfil de risc de l'inversor, caldria disposar de formularis estàndard aprovats pel regulador que puguin ser utilitzats per totes les entitats.

- **Inspecció i sancions**

L'acció supervisora ha de seguir prioritant la prevenció per sobre de l'actuació sancionadora a posteriori quan ja s'ha fet el mal i apareixen les reclamacions dels clients. Cal aplicar criteris de proporcionalitat en l'acció supervisora, per tal de tenir en compte la dimensió.

Les sancions han de ser dissuasives i s'ha de fomentar la transparència, tot donant-ne publicitat puntual.

- **Taxes**

Les taxes haurien d'estar en línia amb la dels països amb els quals es competeix, per tal de no ser una font de desavantatge competitiu.

2. Mercats

- **Mercats de renda fixa**

Que un client que ha donat ordre en ferm de compra/venda d'uns bons/obligacions pugui requerir i obtenir la informació del procés que ha seguit la seva ordre. Moltes vegades l'inversor final no sap el procés que ha seguit la seva ordre en ferm quant a la mesa de

renda fixa que ha treballat l'ordre, quines contrapartides s'han consultat i quins preus han ofert, quins motius han dut a creuar-la amb una contrapartida o una altra. En el cas en què no s'ha creuat amb la contrapartida amb el preu menor, també convé conèixer quin ha estat el motiu. Per exemple, que la mesa del client no tenia línia oberta o altres motius. Amb aquesta millora d'informació i transparència, aquest mercat que tradicionalment ha estat institucional s'ampliaria a poc a poc cap a l'inversor detallista.

- **MAB**

El Mercat Alternatiu Borsari (MAB) té un grau de liquiditat reduït. Per afavorir-ne el desenvolupament hi ha diverses mesures que poden ser d'utilitat (més comunicació a potencials emissors i prescriptors, creació de vehicles d'inversió, crèdits tous per al finançament de les despeses d'incorporació al mercat i homogeneïtzar a escala nacional la fiscalitat de les Inversions).

3. Depositariis centrals de valors

- **Registre de Posicions Pròpies en Comptes de Tercers d'altres Entitats participants en els Dipositaris Centrals**

Convindria eliminar l'obligatorietat que les entitats participants en els Dipositaris Centrals hagin de mantenir sempre els valors dipositats corresponents a les seves posicions pròpies en comptes propis oberts directament en el Dipositari Central, i permetre el dipòsit en comptes de tercers d'altres entitats participants en cas que a l'Entitat li interessi.

Amb la reforma dels Sistemes de Compensació i Liquidació a Espanya i l'adaptació a Target2Securities, Iberclear unificarà les Plataformes de liquidació de Renda variable (SCLV) i de Renda Fixa (CADE) en una sola, ARCO2. Actualment, hi ha entitats que són participants tan sols en una de les dues plataformes, amb la reforma, aquestes entitats passen a ser-ho d'ambdues, per la qual cosa estarien obligades a dipositar directament tots els instruments de les seves carteres pròpies.

La normativa estableix que les entitats participants han de dipositar directament les seves posicions pròpies, amb la qual cosa, aquelles entitats participants que utilitzin subcustodis per dipositar algun dels instruments passaran a tenir l'obligació de dipositarho tot.

És pràctica habitual en la indústria, la utilització de subcustodis per accedir a aquells segments dels Dipositaris Centrals per als quals, o no es disposa de la infraestructura tècnica necessària per operar, o el negoci de l'Entitat no justifica el cost que suposa operar directament en el Dipositari Central.

- **Transaction Reporting de derivats**

De la mateixa manera que les operacions realitzades sobre participacions o accions de fons d'inversió no cotitzats estan exemptes del reporting, proposem ampliar aquesta exempció als derivats, ja que queden subjectes per la Normativa EMIR (*European Market Infrastructure Regulation*).

4. Empreses de serveis d'inversió

- **Reporting**

Les entitats, bancs, gestors i assessors han d'aportar un mínim d'informació que faciliti entendre la rendibilitat, d'una manera més transparent i equiparable en les diferents maneres de reportar. Encara avui hi ha entitats poc transparents en els seus informes. El mateix amb els fons de *Private Equity* o *Venture Capital*. Per tant, es tracta de seguir les millors pràctiques internacionals.

- **Societats de Valors**

Arbitrar mesures que evitin la proliferació d'entitats sense establiment permanent amb autorització d'altres reguladors convalidada pel regulador espanyol per comercialitzar a Espanya (Xipre, Malta, etc.). Aquest tipus d'entitats competeix amb avantatge amb les ESIS espanyoles màxime si es tracta d'entitats amb un programa d'activitats focalitzat en productes altament palanquejats.

- **Retrocessions**

La normativa estableix tres supòsits en els quals es permet la recepció d'incentius (retrocessions), si es compleixen una sèrie de condicions. Els dos primers supòsits fan referència a l'assessorament dependent i el tercer a la comercialització. De fet, en el cas de la comercialització els requisits a complir són més complexos que en el cas d'assessorament dependent.

Es proposa introduir un quart supòsit per a aquelles activitats de comercialització que estan relacionades amb productes no complexos, simplificant els requisits a complir.

- **Govern de productes**

La Directiva estableix que el fabricant del producte ha d'identificar quin és el seu mercat objectiu, i el distribuïdor ha de comercialitzar sota la seva responsabilitat els productes adequats a aquest públic objectiu. Encara que aparentment l'objectiu és reforçar la protecció dels inversors, no identifica conseqüències en cas d'incompliment.

L'experiència de la transposició de la Directiva en el Regne Unit demostra que el sector s'ha encaminat a afegir clàusules de responsabilitats d'incompliment en els contractes de comercialització intentant, d'aquesta forma, mitigar el risc reputacional en lloc d'augmentar la protecció a l'inversor.

A la pràctica és molt difícil definir amb detall quin és el públic objectiu d'un producte o servei i evitar oferir-ho al públic negatiu, per la qual cosa les entitats es veuran obligades a realitzar definicions molt genèriques. Cal distingir entre diversos serveis, i ser més "estricte" en el cas de l'assessorament, activitat que no permet la venda d'un producte no idoni, i més permissiu en la pura comercialització o execució.

- **Enregistraments de les converses telefòniques, comunicacions electròniques i actes de converses cara a cara amb el client**

La Directiva estableix l'obligació que s'enregistren (gravin) totes aquelles converses telefòniques i comunicacions electròniques que estiguin relacionades amb la recepció, transmissió i execució d'ordres de clients encara que finalment no s'arribin a produir. Així mateix, estableix que en el cas que siguin converses cara a cara, cal fer una acta signada pel client amb el resum de la conversa, sense que això eximeixi demanar una ordre signada pel client.

Una aplicació genèrica d'aquesta obligació legal per a tot tipus de productes i Serveis, és a dir, sense distingir almenys entre productes complexos i no complexos, elevaria els costos i tindria implicacions rellevants des d'un punt de vista comercial.

L'aplicació d'aquesta proposta no ha de ser genèrica, és a dir, per a tots els productes i serveis. Cal preveure excepcions, almenys per a aquelles activitats com el servei de recepció i transmissió d'ordres quan es tracta de productes no complexos, en els casos en què el client no contracti. No obstant això, aquesta recomanació solament seria vàlida en els casos en els quals ho autoritzi la Directiva europea.

Empreses d'Assessorament Financer

- **Buits legals**

Hi ha "buits" legals sobre qui pot ser agent financer o similar o qui pot ser assessor financer o similar.

- **Autoritzacions**

L'autorització d'una EAFI o una gestora pot arribar a trigar un any; i el canvi de custodi o gestora per una SICAV pot arribar a trigar 8 mesos. S'han d'agilitzar les autoritzacions i els processos administratius.

- **Informació i comptabilitat**

Es proposa eliminar l'obligatorietat d'auditoria de comptes de l'empresa d'assessorament financer (almenys per a empreses amb facturacions reduïdes, per exemple, 400.000 euros).

Tenint en compte que les EAFI no gestionen recursos dels clients, l'obligatorietat d'auditoria de comptes és un requisit que no afegeix valor al client i, en canvi, encareix els costos de funcionament. El cost mínim de l'auditoria de comptes acostuma a situarse al voltant dels 3.000 euros/any i per a molts EAFIS representa un cost que se situa al voltant del 3-5% dels ingressos. Per altra banda, és un requisit que no existeix en d'altres països del nostre entorn, com França, per exemple.

Fintech

Les iniciatives fintech tenen dificultat per a iniciar i desenvolupar les seves activitats com a conseqüència de les complexitats regulatòries. Per això, es proposa posar en marxa un viver de proves similar al Sand Box del Regne Unit.

Per tal d'evitar problemes de males pràctiques, cal un procés de selecció obert i públic.

L'objectiu és impulsar la innovació. Donada l'heterogeneïtat de propostes no es pot fer una normativa única (poden ser mitjans de pagaments, supressió de la moneda, de finançament en divises, assegurances, blockchain...). De l'experiència poden sortir legislacions específiques, si és el cas.

Consisteix a generar com una mena de "viver" no afectat per la regulació existent però amb una tutela singular per part del supervisor. Poden començar a operar de forma vigilada, sense complir (en un període de temps curt, com sis mesos o un any, per exemple) els requisits legals existents.

5. Institucions d'inversió col·lectiva

- **Classificació/valoració dels instruments – mestre de valors únic**

L'univers d'actius és molt ampli, i els grans requisits que han de complir per ser invertibles es podrien resumir dient que han de ser líquids i valorables.

En molts actius aquests requisits són fàcilment observables, però en gran part dels actius, queda molt subjecte a la interpretació de l'analista de la gestora de l'IIC vs. La interpretació d'aquests dos conceptes per part del regulador.

Ja que en última instància és el regulador qui dictamina (en un requeriment/inspecció...) si un actiu es pot considerar líquid o no, i si la valoració és la correcta o no, potser és el regulador qui ha de tenir el llistat d'actius aptes i no aptes, i en quin epígraf s'ha de tenir en compte atenent als articles 48 i següents del RD 1082/2012. De la mateixa manera, ja que les gestores han d'acudir a proveïdors d'informació per valorar els instruments en cartera, també el regulador podria ser el proveïdor/valedor d'aquesta valoració.

Les entitats ja estan assumint uns costos molt elevats (en personal, en Proveïdors d'informació, en serveis de valoració externs, etc.) per tal de tenir els instruments ben classificats; tot i això, no poden tenir mai la certesa que el regulador no faci una interpretació diferent.

Pels motius exposats, es proposa que aquesta tasca es centralitzi en un únic organisme/entitat que tingués el vistiplau del regulador (o potser el mateix regulador).

Si bé les entitats gestores/IIC haurien d'assumir-ne el cost, acabaria suposant una reducció de costos per les entitats en centralitzar-lo, però sobretot donaria la tranquil·litat de tenir-los ben classificats i valorats. Amb això s'asseguraria també la igualtat entre els participants clients de diferents gestores on es puguin estar aplicant diferents criteris de valoració o fins i tot de permissivitat de certs actius.

Paral·lelament, també es reduiria la tasca de control i verificació de preus i l'adequació de productes, ja que la font seria inqüestionable.

- **Informació als partícips**

Si bé hi ha aspectes positius, com la uniformitat en l'elaboració dels prospectes i de la informació periòdica que els fa fàcilment comparables, el contingut d'aquests es fa molt difícil d'entendre per a un número molt elevat d'usuaris.

Les IIC són un instrument molt utilitzat per usuaris que no tenen per què tenir grans coneixements en mercats financers, i omplir-los amb dades estadístiques (com el VaR) pot despistar més que no pas ajudar. I el fet de fer-se signar per part de l'inversor no implica ni que se l'hagi llegit, ni molt menys que hagi entès el seu contingut.

En aquesta línia ja s'han implantat en els últims anys els DFI (dades fonamentals per a l'inversor), però s'ha d'avançar més en aquesta línia.

Per això, es proposa aprofundir en la línia marcada pel DFI, fent un document comprensible per la majoria dels usuaris, i en paral·lel, dissenyar també un document uniforme per a totes les IIC (per afavorir-ne la comparació) més tècnic amb totes les dades que un inversor més especialitzat sí que pot interpretar.

De la mateixa manera cal simplificar els informes periòdics: la informació relativa a la política d'inversió seguida per l'IIC, l'informe de gestió (que en moltes ocasions és l'únic "contacte" que l'inversor arribarà a tenir amb el gestor de l'IIC en la qual inverteix) i la cartera detallada. També podria fer-se aquí un informe bàsic i un de més tècnic.

- **Unificació de controls**

Pel que fa al control de l'activitat duta a terme per les entitats financeres que intervenen en la inversió col·lectiva, en els últims anys han anat apareixent noves obligacions que han generat un control sobre control del control, duplicant i triplicant tasques.

Els sistemes de control actualment poden arribar a ser: els controls interns de cada departament, el departament de control de la gestora de l'IIC, l'auditor de comptes, l'auditor de prevenció de blanqueig de capitals, l'auditor de LOPD, auditoria interna, i per últim el supervisor.

Un exemple de tasca repetida: la verificació de la informació/documentació sol·licitada per identificar els partícips inversors: el mateix departament responsable fa les seves verificacions, ja que és el principal interessat en verificar que fa bé la seva feina; el departament de control ha de verificar que el departament d'atenció al client recopila la informació i realitza un mostreig; l'auditoria interna (que pot estar externalitzada) realitza un mostreig propi, com també l'auditor de comptes i l'auditor de prevenció de blanqueig de capitals. Addicionalment, la CNMV en processos d'inspecció pot sol·licitar mostres propis. Per tal que els mostres siguin materials, el nombre de sol·licituds pot ser elevat, la qual cosa fa que el responsable de la custòdia de la documentació realitzi aquesta feina tri- i fins i tot quadruplicada.

Tenint en compte l'exposat, es proposa unificar les tasques de control. Cal que les diferents sol·licituds de verificació i control, malgrat que derivin de diferents normatives convergeixin i se centrin en el que és realment transcendent per aconseguir una efectiva

protecció de l'inversor i supervisió de la conducta de les entitats intervinents, i sobretot evitin du/tri/quadruplicitats.

Noteu aquí que, si s'implantés la filosofia de supervisió que s'ha exposat anteriorment, molta tasca de control desapareixeria / se simplificaria enormement.

- **Comercialització de les accions i/o participacions de les IIC**

A les IIC espanyoles, Fons d'Inversió, SICAVs, i en les IIC comercialitzades a Espanya, eliminar qualsevol mínim de distribució d'accionistes (500) i/o partícips (100). La justificació està en el fet que en l'àmbit de la UE no està regulada l'obligatorietat d'un nombre mínim d'accionistes per a la lliure comercialització de les accions i/o participacions ni per qualificar la inversió col·lectiva.

- **Gestores de l'IIC versus gestores de Pensions**

Les gestores haurien de poder gestionar l'IIC i Pensions des d'una sola figura jurídica. ·
Fons d'inversió

Suprimir l'exigència de la possessió d'un NIE als partícips de Fons d'Inversió de gestores espanyoles que siguin no residents. Aquesta restricció, que obeeix a una normativa de l'AEAT, no és aplicable en la resta de països, per la qual cosa s'estableixen traves i restriccions per a l'exportació de productes i serveis.

- **SICAV**

Es proposa eliminar l'obligatorietat que per constituir una SICAV i durant la seva vida, es precisi un mínim de 100 accionistes. La justificació estaria en el fet que en la Directiva comunitària no s'exigeix un nombre mínim d'inversors en cap IIC (Fons o Societat d'Inversió). Addicionalment, a cap país europeu s'exigeix un nombre mínim d'accionistes en SICAV, excepte a França (2) i a Portugal (100). El caràcter d'inversió col·lectiva està definit per l'ESMA (Autoritat Europea de Valors i Mercats), sempre que el vehicle es regeixi "per unes normes que no restringeixin la captació de capital a un sol inversor (encara que a la pràctica l'entitat només en tingui un)". El concepte és que una SICAV sigui una Institució d'Inversió Col·lectiva certa, és a dir, que qualsevol inversor pugui adquirir accions o desprendre-se'n lliurement.

- **Fusions entre SICAVs**

El RIIC estableix que, en les fusions on l'absorbent sigui un fons d'inversió, no cal designar un expert independent perquè emeti un informe. En el cas que l'absorbent sigui una SICAV tampoc té sentit l'emissió d'un informe d'un expert independent, ja que l'equació de bescanvi no es pot establir fins al dia de l'escriptura de fusió sobre la base dels estats financers del dia anterior al de l'escriptura. Aquest informe suposa un cost d'uns 12.000 euros i una demora en el procés de fusió.

Plans de pensions

- **Flexibilització**

Flexibilitzar la rigidesa del sistema que regula l'activitat relativa als Plans d'Ocupació, de manera que cada partícip o empleat pugui decidir a quin pla destinar les aportacions i per tant decidir cap a quin perfil de risc i inversió vol enfocar el seu estalvi. Avui dia només és possible parametrizant models de cicle vital, és a dir, en funció de l'edat, transitant d'un subpla a un altre. El sistema espanyol és molt restrictiu i en altres països europeus s'instrumenten a través de comptes individuals on el partícip tria a quin pla canalitzar-los.

- **Plans de pensions individuals**

Respecte al sistema de Plans de Pensions individuals (el tercer pilar juntament amb els plans d'ocupació i sistema públic), els models són molt heterogenis en l'àmbit europeu. Els aspectes relatius als límits, la instrumentació a través d'assegurances, la situació i l'estructura dels sistemes públics són molt diferents en funció del país del qual es tracti i de la seva situació.

Entenem que un model simplificat i integrador descansaria sobre la base que els Fons d'Inversió substituïssin l'actual format de Plans de Pensions Individuals (d'aportació definida) mitjançant la creació d'una classe especial de participacions subjectes als avantatges i restriccions de les quals gaudeixen els actuals Plans de Pensions (fiscal, liquiditat, límit d'aportació...). Aquest enfocament aportaria un valor tant a la indústria com als partícips, s'avançaria significativament en el procés d'harmonització del sistema (qualitat de què ja gaudeixen en gran part els fons d'inversió) i per descomptat redundaria en un exercici de simplificació de vehicles i reducció de costos, al mateix temps que s'augmentaria l'oferta disponible, efectes que sens dubte beneficiaria els partícips.

DOCUMENTS TÈCNICS

- Plantilla Memòria Abreujada 2016 (F.Gómez, J.Rizo, X.Sentís (UAB)
- El Mercat alternatiu Borsari (MaB): una alternativa de finançament per les petites i mitjanes empreses (Graciela Codina, Gemma Garrofé, Sara Medina i Maria Montserrat Roig-UPF)
- Activos financieros: valoración, normas, procedimientos y control (Miguel Harto-Universidad de Extremadura)
- Model de memòria Normal. PGC de fundacions i associacions subjectes a legislació de la Generalitat de Catalunya (Comissió d'Entitats No Lucratives del Col·legi de Censors Jurats de Comptes)
- La Comptabilització dels actius Intangibles. Novetats a partir de 2016 (Ferran Rodríguez-UB)
- Tractament comptable del producte de la venda d'aquesta energia: Rebran el tractament d'ingressos o bé es modificarà el cost d'adquisició de l'immoble? BOICAC Nº 105 2016: Consulta 4 (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)
- Tractament comptable de l'aprovació d'un conveni de creditors en un procediment concursal, en el que no es fixen interessos per el deute romanent. BOICAC Nº 102 de 2015: Consulta 6 (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)

- Anti-Fraud Strategy (Nicola Eusebio)
- RÀTIOS SECTORIALS 2015. Comptes anuals (balanços i comptes de resultats de 166 sectors) 25 ràtios per a cada sector (ACCID-UPF-BSM-RECC)
- Tancament comptable i fiscal per a les Pimes desembre 2016 (Manuel Rejón)
- Tractament comptable de la cessió d'un terreny a canvi de la reserva d'aprofitament. BOICAC Nº 101: Consulta 2 (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)
- Comptabilització de llegats de caràcter no reintegrable rebuts per una entitat sense ànim de lucre. Concordança amb la norma NRV 20ª del Pla General de Comptabilitat d'entitats sense finalitats lucratives (PCESFL). BOICAC Nº100, Consulta 6 (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)
- La valoració posterior dels fons de comerç en els estats financers. Un estudi introductory (Joan-Emili Masferrer)
- Preparant els pressupostos 2017 de l'empresa (ACCID-CECOT)
- Programari gratuït interactiu dels Ràtios Sectorials 2014 (Luis Muñiz)
- RÀTIOS SECTORIALS 2014 Comptes anuals (balanç i comptes de resultats) de 166 sectors. 25 ràtios per cada sector (ACCID-UPF-BSM-RECC)
- Memòria normal
- Introducció a la filosofia del marge. Claus de la gestió del marge per maximitzar beneficis (Comissió de Comptabilitat de Gestió)
- Plantilla Memòria Pimes 2016
- Plantilla Memòria Abreujada 2016
- Determinación de las pérdidas computables para la reducción obligatoria de capital y para la disolución por pérdidas (BOICAC Nº102 de 2015: Consulta 5) (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)
- Relació de consultes ateses el 2015 (ACCID)
- Codi d'Ètica per a Professionals de la Comptabilitat (versió catalana per: ACCID-CCJCC)
- L'obligació de conservació de la documentació comptable i els seus efectes sobre la normativa fiscal (Comissió Comptabilitat-Fiscalitat)
- Comentari tècnic sobre consulta ICAC Tractament comptable dels costos d'urbanització i del dret de superfície (BOICAC Nº102/2015 Consulta 4)
- 10 errors clau en la negociació bancària (Joan Anton Ros Guasch)
- Comentario técnico sobre consulta ICAC. Fecha de efectos contables en un proceso de fusión entre sociedades de un grupo (BOICAC Nº102/2015 Consulta 2). (Comisión Contabilidad-Fiscalidad)
- La nova normativa Comptable dels ens públics locals (Josep Viñas-Comissió Comptabilitat Pública)
- Tancament Comptable i fiscal per a les pimes - Revisió febrer 2016 (Manuel Rejón)
- Projecte de modificació del PGC PIMES i del PGC de 2007, de les Normes de Formulació de Comptes Consolidats de 2010 i del PGC d'entitats sense finalitats lucratives de 2011 (Comissió comptabilitat ACCID-CEC)
- Mejoras a introducir en la cuenta de pérdidas y ganancias (Subcomisión 2ª)
- Comentarios a la nueva ley del impuesto sobre sociedades y al proyecto de reglamento del impuesto sobre sociedades (Com. Comptabilitat i Fiscalitat)
- Anàlisi canvis règim econòmic de la nova Llei de Cooperatives de Catalunya (Com. Cooperatives)
- El despacho de nueva generación (Oriol López Villena)
- Aspectes clau del perfil emprenedor global (Ferran Lemus)
- Principales novedades de la Ley de Sociedades de Capital (Departamento Técnico del Col·legi de Censors Jurats de Comptes de Catalunya)

- Cierre contable fiscal para las Pymes (Manuel Rejón)
- La factura electrónica: una realidad de las administraciones (Comisión OSI-comisión conjunta CEC-ACCID)
- La fase final de migración a SEPA (Pere Brachfield)
- Efectos contables de la Ley de apoyo a los emprendedores (Ley 14/2013 de 27 de septiembre) (Anselm Constans)
- Impuesto sobre el valor añadido. Criterios de caja: Aspectos relevantes y contabilización (Gemma Palet y José Manuel Lizanda)
- El control presupuestario en las empresas editoriales (Nati Sánchez Aznar)
- El cuadro de mando: soporte de sistema de indicadores (Luis Muñiz)
- Capital humano: un intangible relevante durante la crisis (Joan Anton Ros Guasch)
- El ABC del Credit Manager (Joan Anton Ros Guasch)
- El nuevo impuesto sobre sociedades (Comisión Relaciones Contabilidad-Fiscalidad)
- Nuevas tablas de amortización (Jordi Baqués)

Per a consultar els documents relacionats [clica aquí](#)

DOCUMENTS DE RECERCA

- How to write a study case (Jordi Carrillo)
- Tesi de Màster (TM). Guia per a l'elaboració (Daniel Ferrer i Marc Oliveras)
- Com redactar un cas (Jordi Carrillo)
- Treball Final de Grau (TFG). Guia per a l'elaboració (Daniel Ferrer)
- Perspectives de la ciutadania de la RS corporativa de les empreses a Catalunya (F.Marimon i M.Alonso)
- Anàlisi de les relacions indirectes i les variables d'entorn en la cadena de valor del Quadre de Comandament Integral (Josep Llach Pagès)
- Detecting Accounting Fraud – The Case of Let's Gowex SA (Elena Helbig)
- Un altre finançament per a les empreses Cooperatives (Montserrat Sagarra)
- El método de estudio de casos en la investigación empírica en contabilidad (Maria J.Masanet Llodrà)
- Associació de Comptables de Catalunya (1924-1940) (Marc Amat)
- Análisis de las modificaciones estatutarias para adaptar el régimen de reembolso del capital social a las normas contables de las Cooperativas (Yolanda Montegut, Joan Josep González, Joseba Polanco y Ramon Bastida)
- Investigación en contabilidad en Cataluña: Diagnóstico de la situación actual y perspectivas (Soledad Moya, Diego Prior y Gonzalo Rodríguez)
- Efectes econòmics de la primera aplicació de les normes Comptables de les Cooperatives adaptades a la NIC 32 i la CINIIF 2 (Ramon Bastida i Lluís Carreras)
- Los indicadores no financieros como herramienta para la gestión de la empresa: análisis empírico en PYMES (Jordi Perramon)

- Efectos de la aplicación de las NIIF en el coste de capital de las empresas españolas (David Castillo Merino, Carlota Menéndez Plans y Neus Orgaz Guerrero)
- Análisis de la inversión empresarial catalana en China (Ana Beatriz Hernández)
- Indicadores de responsabilidad social de las organizaciones del ámbito de trabajo (Montserrat Llobet Abizanda)
- Percepciones de las cooperativas catalanas auditadas sobre el proceso de implementación de la NIC 32 en el capital social (Comisión Contabilidad de las Cooperativas)
- Aplicación de herramientas de la contabilidad de gestión en la administración local (Josep Viñas y Pilar Curós)
- Grado de Implantación del USALI en el sector hotelero de Cataluña (Lucia Clara Banchieri y Fernando Campa)
- El Impacto de la transición al nuevo PGC de las grandes empresas catalanas (M.Àngels Fitó, Francesc Gómez, Soledad Moya)
- El grado de implantación del CMI en las empresas catalanas (Lucía Clara Banchieri y Fernando Campa)

Per a consultar els documents relacionats [clicka aquí](#)

Associació Catalana de Comptabilitat i Direcció
Edifici Col·legi d'Economistes de Catalunya 4a. Planta, Barcelona
Tel. 93 416 16 04 extensió 2019
info@accid.org
www.accid.org
[@AssociacioACCID](#)